

Chotyměřáček

Ročník 30

Červen 2022

ZDARMA

**Před 60 lety dne 29. září 1962 byla otevřena nová sokolovna.
V letech 1932–33 probíhala stavba betonového mostu přes Nisu.**

Odkrytá tajemství hradu Grabštejn

Věra Ozogánová

Ve čtvrtek 5. května proběhla v hradecké Bráně Trojzemí přednáška, na které jsem posluchače seznámila s tím, co nám přinesl loňský archeologický výzkum k poznání starších dějin hradu. Úvodem nutno podotknout, že můj souhrn je zatím jen hypotézou, neboť výsledky archeologického výzkumu ve svém detailu ještě publikovány nebyly a vzhledem k časové náročnosti zpracování mnoha set kusů artefaktů, si na ně ještě chvíli počkáme. Archeologický výzkum byl součástí rekonstrukce malého nádvoří, jejímž cílem je položit hydroizolace a zamezit tak dalšímu zavlhčování fasád i vnitřních omítek přiléhajících budov.

Prvním, kdo nám zanechal písemnou zmínku o Grabštejně, byl opat Jan Neplach. Ve své kronice *Summula chronicae tam Romanae quam Bohemicae* napsal: „*Léta Páně 1277 král Přemysl se sblížil s králem Rudolfem a počal svými lidmi opovrhovat a cizince zvát do země, pročez svým mnoho násilností činil, odnímaje jim statky. Neboť vzal Vítkovicům Ústí a Hradec, Čechovi Budějovice, Tachov pánům z Krasíkova, Kadaň pánům ze Žebírka, Louny Žerotínům, Kostelec panu Boršovi z Oseka, Velešín panu z Michalovic, Frýdlant pánům z Dubé, Olšice, které nyní Grabštejn se nazývají, odňal nějakému šlechtici, Kladsko pánům z Lemberka, Čáslav panu Blehovi, Poděbrady panu Benešovi z Choustníka, Klášterec za Kadaní mnichům postoloprtským; vdovám pak a sirotkům mnohá násilí činil.*“ Protože Neplachova kronika byla sepsána už v roce 1360 a autor tak nebyl současníkem popisovaných událostí, jen těžko můžeme zhodnotit,

nakolik je jeho tvrzení spolehlivé. Do debaty o skutečné existenci jakési Olšice nám přispěl i loňský archeologický výzkum.

Když archeologové odkryly základy staré bergfritové věže v severovýchodním nároží malého nádvoří, čekalo je překvapení v podobě ledabyly vyzděné, o něco předsunuté zdi. Zdálo se tak nepravděpodobné, že by mohutná obranná věž stála jen na tak málo masivních a špatně vyzděných základech. Vrstva pod tímto zdívkem pak obsahovala velké množství uhlíků a zlomků keramiky, které jsou – zatím orientačně – datovány do tzv. mladohradištního období (archeologické pojmenování období od 2. pol. 10. století do 1. pol. 13. století). Obecně tak můžeme říci, že na vrcholu kopce, kde dnes stojí Grabštejn, se skutečně nacházelo starší osídlení – ale jaký mělo charakter, jak vypadalo, kdo ho vlastnil – zůstává nadále tajemstvím. Drtivou většinu pozůstatků tohoto „hradiště“ překryla stavba gotického bergfritového hradu.

V historii hradu se tak dostáváme do závěru 13. století. První spolehlivá písemná zmínka je z roku 1286. Dokládá nám existenci gotického hradu a jeho majitele – Otu II. z Donína.

Podoba tohoto hradu je ale do jisté míry naší fantazií, neboť pozdější přestavby byly tak důkladné, že z něj zbylo jen málo.

Z archeologických dokladů a architektonických detailů tak podobu starého hradu jen tušíme. Překvapením pro nás všechny bylo, když se zhruba ve středu malého nádvoří začal rýsovat půdorys zaniklé budovy, kterou nalezené artefakty datují do konce 13. století. To, že byl hrad postupně výrazně rozšiřován a stavebně přeřesen jsme věděli, ale že by v době svého vzniku měl jinou půdorysnou podobu, to

je novinka. Je samozřejmě otázkou interpretace, co je to za budovu – nese ale několik zajímavých prvků: zhruba uprostřed delší strany je zeď přerušena možným vstupem, po jehož stranách jsou křbové jamky – zbytky po nějaké nosné konstrukci. Z druhé strany, v interiéru, byla nalezena typická osvětlovací nika (tzv. krbeček). Přesto, že se zde nezachovalo schodiště jako takové, mohlo by se jednat o „vstupní šíji“ vedoucí dolů do sklepení.

V dnešním gotickém sklepení tomu dispoziční uspořádání neodporuje. Celá tato situace je částečně překryta mladším vyzděným kanálem, který znemožňuje zkoumat pozůstatky zaniklé budovy více dopodrobna.

Donínové v polovině 16. století panství prodávají – rod byl zadlužený, panství patřilo k těm méně výnosným. Navíc starý hrad už potřeboval větší investici a přestával vyhovovat novým požadavkům na bydlení a reprezentaci. Příležitosti se chytil ambiciózní Jiří Mehl ze Střelice a pustil se do stejně ambiciózní přestavby. A co nového k tomuto tématu přinesl archeologický výzkum?

Překvapivý je nález lokální výroby cihel. Přesto, že již v době Mehlově předpokládáme existenci cihelny v okolí, nechává Mehl místo cihel dovézt materiál a dělníci si přímo na malém nádvoří cihly sami vyráběli. Vzhledem k finanční situaci Jiřího Mehla bychom za tím mohli vidět snahu ušetřit.

Zajímavá situace byla odkryta v základech kaple sv. Barbory. Budova, jejíž součástí kaple je, je založena na základovém pasu (oblouku), který roznášel váhu zdiva. Geofyzikální průzkum nádvoří z roku 2019 ukázal, že zde skálou prochází geologická porucha, kterou základový pas překlenul a zajistil stabilitu konstrukce. Právě v tomto místě se snad nejvýrazněji projevuje dlouhodobý problém se zavlhčením plochy malého nádvoří. Zatékající a promrzající voda ho poškodila a hrozilo jeho zřícení. V 90. letech 20. století byl opraven, bohužel dosti necitlivým způsobem. I tato vyspráva však postupně chátrala, a tak byl základový pas dozděn a opraven tak, aby opět plnil svou funkci.

Uvádí se, že Jiří Mehl kvůli přestavbě hradu nechal zbourat až ¾ hradeb, které byly později znovu vybudovány. Na původních hradebních zdech byly totiž zakládány nové renesanční budovy – tuto situaci nám ukázala jižní strana

nádvoří, kde bylo odkryto gotické zdivo i s typickými kapsami po lešení. Na starou hradbu pak v úrovni dnešní dlažby navazuje cihelné zdivo renesanční.

Archeologický výzkum tak přinesl nejen množství movitých artefaktů, ale také výrazně přispěl do diskuze o stavebním vývoji hradu. Ve spolupráci s autory výzkumu plánujeme rozšířit II. prohlídkový okruh o výsledky loňského bádání, neboť je skutečně čím se pochlubit.

VII. ročník sportovní akce O pohár Mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko

Účast žáků na sportovním klání

Dne 24. května 2022 se konal již VII. ročník sportovní akce „O pohár Mikroregionu Hrádecko – Chrastavsko“ pro žáky 1. stupně.

Letošním pořadatelem byla Základní škola v Mníšku, která excelovala po všech stránkách – ať již skvělou organizací hlavního závodu, perfektním servisem a zázemím pro doprovod dětí nebo opětovným získáním zlatého poháru za 1. místo. Celkem se všestranného pohybového závodu zúčastnilo 11 šestičlenných týmů. Naši školu v Chotyni reprezentovali pečlivě vybraní jedinci napříč všemi ročníky. Kromě hlavního závodu, kde děti soutěžily ve skoku přes švihadlo, chůzi po slackline, běhu v bludišti, střelbě z praku a v dalších aktivitách, mohli vyzkoušet chůzi na chůdách, hru s dřevěnými špalíky - Kubb nebo cvrnkání kuliček.

Naším malým sportovcům, kteří obsadili 9. příčku, blahopřejeme a děkujeme za vzornou reprezentaci školy a obce Chotyně. (1. třída – A. Honzejek, 2. třída – A. Ivanová, 3. třída – O. Honzejek, 4. třída – E. Fijalková, 5. třída – Bára Krejcarová, D. Ivanov).

Lucie Lövolová, vychovatelka ŠD Chotyně

Moc děkuji paní vychovatelce i všem dětem, které nás reprezentovaly. Fotky ze závodu a diplom jsou ve skřínce obecního úřadu a na našich internetových stránkách.

starostka

Benefiční koncerty pro Grabštejn vzpomínáme

15. benefiční koncert na záchranu kaple sv. Barbory – sobota 18. srpna 2007

Repertoár: Opera Wolfganga Amadea Mozarta Don Giovanni ve scénickém provedení sólisty a sborem opery pražského Národního divadla. Benefici zahájil Luděk Vele tradičně – přednesem Janáčkoví písně Pán Bůh vám zaplat'.

Účinkující: Sólisté – Helena Kaupová (Donna Anna), Petra Nótová (Zerlina), Jitka Svobodová (Donna Elvíra), Martin Bárta (Don Giovanni), Aleš Briscein (Don Ottavio), Zdeněk Plech (Komtur a Masetto) a Luděk Vele (Leporello).

Dirigent a klavírní doprovod – David Švec.

Scéna: Návrh a realizace – Taťána Bartošová, Alžběta Slámová, Stanislava Karbanová, Olga Veselá a Hana Dýcková, studentky 3. ročníku Střední uměleckopřemyslové školy a Vyšší odborné školy v Jablonci nad Nisou vedené profesorkou Jitkou Jelínkovou.

Místo konání: Dolní nádvoří hradu, jeho větší část patřila improvizovanému hledišti, které vytvořilo na 550 polstrovaných židlí zapůjčených chotyňským Sokolem a z části také Veterinární základnou Armády ČR, dále 18 lavic z borovicového dřeva, pořízených benefičními koncerty, a asi dvacítkou prapůvodních lavic v podobě fošen podbitých kulánky. Představení, které začalo v 17 hodin, se potřetí odehrálo na vlastním pódiu a pod vlastní plachtou (náklady na jejich pořízení začínají být nižší, než by byl úhrn plateb za půjčování).

Počasí: Obloha nad Grabštejnem byla jasná a slunečná, teplota se pohybovala do 25°C při vernisáži výstavy a začátku představení, do 20°C na závěr představení.

Publikum: Na 1 100 příznivců grabštejnských beneficí zcela zaplnilo nejen prostor dolního nádvoří hradu, ale také okna z horního nádvoří, Rytířského sálu a k němu na západní straně přilehlých místností. Převažovali mezi nimi diváci z celého Euroregionu Nisa – Češi, Němci, Poláci. Nechyběli však ani návštěvníci ze vzdálenějších koutů České republiky.

Úřad Libereckého kraje byl zastoupen hejtnem Petrem Skokanem. Chotyni reprezentovala starostka Jana Mlejnecká a radnici Hrádku nad Nisou zastupoval starosta Martin Půta. V publiku neabsentovali ani představitelé obecních úřadů v sídlech sdružených v Mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko, jmenovitě starostové ing. Jiří Formánek z Bílého Kostela a František Kačena z Rynoltic.

Benefiční představení vedle pravidelných hostů, jako je doc. ing. akad. architekt Václav Girs, projektant restauračních prací na Grabštejně, zhlédly další významné osobnosti – Juraj Raninec, poslanec PS Parlamentu ČR, ing. Eva Bartoňová, 1. náměstkyně ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR, akademický sochař Olbram Zoubek s manželkou Marií, kunsthistorička PhDr. Eliška Fučíková, někdejší šéf baletu ND Vlastimil Harapes, bývalý šéf Opery ND Jiří Nekvasil, herečka Jana Štěpánková s Janou Divišovou, organizátorkou operních představení v pražské Šárce, a PhDr. Miloš Kadlec, ředitel územního odborného pracoviště NPÚ v Liberci.

Výstava: Výtvarná výstava, doprovázející benefiční koncert už po dvanácté, byla umístěna na horním nádvoří a patřila sochaři Olbramu Zoubkovi.

Sochař pro ni vybral patnáct soch, většinou postav žen o mírně nadživotní výšce, nesoucí názvy: Pramáti Eva (1967), Eva – Zlatý had (1974), Eva – Koré (1982), Ifigenie (1986), Marie (1989), Eva – Bezová duše (1991), Zastavení (1993), Pokus o Lotovu ženu (1994), Mateřídouška (1995), Marie – Zvěstování (1995), Zrození jezerní panny (2003), Jeze-

rní panna (2003), Ještě Marie (2003), Ještě Olbram (2003) a Ještě kopretina (2004). Vystavené sochy, které vznikaly během celého sochařova tvůrčího období (nejstarší je z roku 1967, nejmladší téměř ze současnosti) byly odlity do bronzu v poslední době. Sochař je na horním nádvoří hradu uspořádal do kruhu. Všechny nesly pečeť jeho osobitosti a všechny stály přímo na zemi, tak, aby se s nimi divák mohl setkávat, vést dialog, konfrontovat se.

Sochy na Grabštejn připutovaly 25. června z výstavy ve Zlíně, o den později je sochař se svým asistentem instaloval. Do Prahy se jich po skončení sezóny na hradu vrátilo jen čtrnáct. Olbram Zoubek totiž velkoryse ponechal jednu z vystavených soch nesoucí název ZASTAVENÍ (bronz 202 cm) na Grabštejně natrvalo.

Sbírky obrazárny se však v roce 2007 rozrostly ještě o obraz ALTER EGO od libereckého malíře Rostislava Zárybnického; tento olej o rozměrech 98 x 60 cm do Obrazárny sv. Barbory darovali manželé Hana a Miloš Vorlovi z Liberce a manželé Borghilda a Mathias Jacobovi z Bad Jonsdorf na Žitavsku.

Benefiční výnosy v roce 2007 a jejich uplatnění: XV. Benefice vynesla téměř 370 tisíc korun, z čehož 249 tisíc korun pochází ze sponzorských darů. Třetím rokem figurují mezi sponzory vedle úřadů Libereckého kraje, měst, obcí či firem i jednotlivci.

Ještě do benefičního představení se ze získaných prostředků podařilo do kaple sv. Barbory pořídit od akademického malíře Martina Martana volnou kopii horního oltářního obrazu, jehož originál od Josefa Bergera pochází z počátku 19. století a v současnosti je nezvěstný.

Dále byla liberecké firmě H-systém zadána realizace osmi kovových desek s vyobrazením panoramatu Čech, Německa a Polska viditelného z velké věže hradu; tyto desky opatřené popisky a na věži instalované vždy ob jedno okno jsou pro návštěvníky hradu vítanou pomůckou při rozšifrování toho, co vlastně vidí.

Na doporučení NPÚ sdružení BKG hradí restaurování votivního obrazu z doby kolem roku 1600, patřícího do původního grabštejnského mobiliáře; obraz, který zachycuje Pannu Marii, Ježíška, sv. Annu a šlechtice (snad Jiřího Mehla ze Střelic, vlastníka Grabštejna v době jeho renesanční přestavby), dostal do práce Martin Martan. Další záměry jsou průběžně konzultovány s libereckou expoziturou NPÚ.

Propagace: Zevrubné informace o XV. benefici dostali novináři na tiskové konferenci ve čtvrtek 9. srpna; pro její uspořádání František Horák, ředitel svijanského pivovaru, zajistil pohoštění a salonek v libereckém hotelu Zlatý lev. Konference se vedle Lud'ka Veleho zúčastnili starostka Chotyně Jana Mlejnecká, místostarosta města Hrádek nad Nisou Josef Horinka, Jan Sedlák, kastelán grabštejnského hradu, a Josef Vinklár, kurátor výstav v Obrazárně sv. Barbory. Tištěné podklady stejně jako v předchozích letech připravil benefiční kronikář Karel Zeman.

Jako mediální partner se vedle deníku Liberecký den již osmým rokem osvědčila regionální TV Genus, a.s. v čele s ředitelkou Alenou Roubalovou.

Při koncertu byl za 30 Kč prodáván program tištěný podruhé ve formátu 14,7 x 21,0 cm. Na přední straně barevné obálky byl představen obraz Alter ego od Rostislava Zárybnického, na zadní straně bylo fotograficky připomenuto představení Janáčkových Příhod lišky Bystroušky z předchozího roku. Uvnitř programu byly otištěny medailónky účinkujících i vystavujících sochaře Olbrama Zoubka a také pozdravný dopis, který všem příznivcům Grabštejna zaslal předseda vlády ČR Mirek Topolánek, a pozdrav filmového režiséra Miloše Formana. Text programu stejně jako v předchozích letech kompletoval Karel Zeman a jeho montáž na zvolený formát provedl Vít Štrupl. Program vytiskla liberecká firma Geoprint. Benefiční vstupenka prodávaná za 100 Kč měla opět

podobu pohlednice, tentokrát se záběrem denního panoramatu Grabštejna.

Koncert propagoval plakát o formátu A2, tištěný na recyklovaném papíru.

Organizační zajištění: Rovněž při XV. benefici hlavní organizační role připadla chotyňské starostce Janě Mlejnecké a jejímu Turistickému informačnímu centru, sídlícímu na nádvoří hradecké radnice.

Pracovnice centra Romana Vejstrková, její manžel Ing. Jindřich Vejstrk s přáteli Lenkou a Ondřejem Brozovými zajišťovali vylepení benefičních plakátů a prodej vstupenek i programů na Grabštejně.

Třetím rokem se do benefičních příprav výrazně zapojila chotyňská omladina; pomáhala zejména s úpravou scény, při transportu klavíru, s přenášením kostýmů a také s rozeštavením a úklidem židlí.

Ze správy hradu při instalaci děl obrazárny sv. Barbory v mázhausu a při úpravě scény pomáhali jako obvykle Miroslav Brůha a skupina mladých lidí přebývajících na hradu coby „brontosauři“.

Pomoc grabštejnské Veterinární základny Armády ČR spočívala v zapůjčení části židlí do hlediště a zejména v poskytnutí ubytování v útvarové svobodárně studentkám instalujícím scénu i některým účinkujícím.

Josef Vinklát z Liberce jako pozornost pro účinkující získal grafický list akademického malíře Václava Pokorného.

Lékařskou pohotovost během koncertu jistila opět MUDr. Ivana Pavlová z Hrádku nad Nisou.

Bufet pro účinkující vedla tradičně Marita Daňková z Grabštejna v součinnosti s Nikolou Hovorkovou z Liberce.

Pro rychlé občerstvení o přestávce sloužil divákům hradní bufet Míly Martincové z Chotyně.

Přátelské posezení: Vlahé počasí umožnilo uspořádat přátelské setkání účinkujících s pozvanými hosty na travnaté terase přiléhající k západní stěně hradu.

O kulinářskou složku setkání se už po čtvrté postaraly chotyňské ženy z občanského

sdružení Svaz žen. Značkové pivo včetně kvasnicového opět nabízel Soukromý pivovar Svijany. Víno červené (modrý portugal) a bílé (rulandské šedé pozdní sběr 2006) bylo zakoupeno z Habánských sklepů ve Velkých Bílovicích.

Příjemnou náladu poprvé umocňovala jazzová skupina Just Friends. Velkému zájmu se těšila noční prohlídka kaple sv. Barbory.

Sponzoři: Na uspořádání XV. benefice poskytl grant Krajský úřad Libereckého kraje ve výši 15 000 Kč. Finančně přispěla města Hrádek nad Nisou (20 000 Kč) a Liberec (10 000 Kč) a také obce Chotyně (5 000 Kč), Bílý Kostel (2 000 Kč), Nová Ves (2 000 Kč) a Rynoltice (1 000 Kč).

V řadách sponzorů figurovali firmy i jednotlivci z Prahy (Siemens Business Services, s.r.o.), Teplic (Severočeské vodárenská společnost), z Liberce (Strabag, a.s., Syner, s.r.o., Lékárna U muzea a ing. Emil Dušek), z Jablonce nad Nisou (Nadace Preciosa), ze Smržovky Silroc Cz, s.r.o., ze Svijan Soukromý pivovar, ze Šluknova Topos, a.s., z Rynoltic Gesta, a.s., z Hrádku nad Nisou Elmar, s.r.o., D Plast Eftec, a.s., Ernst Broer, s.r.o., TS Hrádek nad Nisou, Pískovny Hrádek nad Nisou, a.s., o.s. Hrádek potřebuje změny, Zahradnictví, Eva a Ing. Milan Faltusovi, Silwia a Martin Půtovi a Mgr. Věra Skřivánková. V neposlední řadě chotyňské firmy Josef Dlouhý, Svixi a TeCon CZ, s.r.o.

Z firem poskytly například Strabag 40 000 Kč, Siemens 25 000 Kč, SVS 25 000 Kč, Preciosa 20 000 Kč a Syner 20 000 Kč.

Národní divadlo v Praze zapůjčilo kostýmy a také velkou dodávku na přepravu kostýmů a doprovodného personálu z Prahy na Grabštejn a zpět.

Do improvizovaného hlediště Sokol Chotyně poskytl na 400 židlí a Veterinární základna Armády ČR zapůjčila na 150 židlí.

Přepravu židlí zajistili manželé Marie a Josef Slavíkovi z Donína.

Výtěžek: Na XV. benefici sponzoři přispěli v podobě přímých finančních darů a poplatků za prezentaci firemních značek 249 000

korunami. Další příjmy činily 120 800 Kč, z čehož prodejem vstupenek a programů se získalo 75 800 Kč. Náklady na koncert činily necelých 100 000 Kč.

K 31. prosinci 2007 stav položky na účtu byl 504 468,12 Kč

Pokračování příště

Varhanní maratón

3. ročník

V sobotu 4. srpna 2007 uspořádaly Mikroregion Hrádecko-Chrastavsko a Benefiční koncerty Grabštejn třetí varhanní maratón euroregionem Nisa. Maratón sestával z devíti koncertů provedených jedním varhaníkem v jednom dni v kostelech třech zemí – Čech, Polska a Německa. Pro myšlenku Varhanního maratónu Euroregionem Nisa rozšířeného na devět koncertů se opernímu pěvci Luděkovi Velemu, otci tohoto záměru, podařilo opět získat předního českého varhaníka Jaroslava Tůmu, který běžně koncertuje nejen u nás, ale i ve většině evropských států a také v řadě zámořských zemí (USA, Japonsko či Singapur).

Ostrý start se odehrál v 9.30 hodin v Bílém Kostele (kostel sv. Mikuláše, kde byly pro maratón instalovány přenosné varhany). 168 posluchačů si nenechalo ujít možnost ve zdejším prostoru slyšet po více než půlstoletí varhanní hudbu, aplaudovalo aktérům maratónu – varhannímu mistrovi Jaroslavu Tůmovi a pěvcům Luděku Velemu a jeho dceři Adéle Velové.

Koncertní šňůra pokračovala v 10.40 hodin v Chrastavě (kostel sv. Vavřince s varhanami z roku 1869 – 121 posluchačů), ve 12.00 hodin v Kryštofově Údolí (kostel sv. Kryštofa s varhanami z roku 1893 – 135 posluchačů), ve 13.20 hodin přišel na řadu Hrádek nad Nisou (kostel sv. Bartoloměje s varhanami z roku 1909 – 76 posluchačů), v 16.00 hodin polský Porajów (kostel Nejvyššího srdce Pána Ježíše s varhanami z roku 1984 – 62 posluchačů), v Německu pak v 17.25 hodin Jonsdorf (Luther Kirche s varhanami z roku 1880 – 49 posluchačů),

v 18.45 hodin Seifhennersdorf (Kreuz Kirche s varhanami z roku 1882 – 54 posluchačů) a ve 20.00 hodin Žitava (St. Johannis Kirche s varhanami z roku 1839 – 145 posluchačů). Závěrečný koncert se uskutečnil od 21.15 hodin v zámecké kapli sv. Barbory na Grabštejně na varhanách z roku 1692 (zrestaurovaných péčí sdružení Benefiční koncerty Grabštejn v roce 2003) před 128 posluchači.

Jednotlivé koncerty trvaly kolem 45 minut a každý z nich měl na programu díla jak domácího, tak světového repertoáru a na závěr byla zařazována improvizace, při níž Jaroslav Tůma využíval zvláštností konkrétního nástroje. Na koncertech, jejichž program se na každé štaci důsledně lišil, zazněly skladby čtyř století od mistrů, jako jsou Antonio de Cabezón, Alessandro Poglietti, Johann Kaspar, Johann Pachelbel, Bohuslav Matěj Černohorský, Jan Křtitel Vaňhal, Jan Křtitel Kuchař, Felix Mendelssohn Bartholdy, Robert Schumann, César Franck, Antonín Dvořák, Leoš Janáček, Josef Klička, Bohuslav Martinů a Jan Hanuš.

Vzhledem k tomu, že varhanní maratón představoval podnik, který nemá obdoby nejen u nás, ale ani – pokud je známo – nikde ve světě, absolvoval jej Miloš Vosyka, komisař pelhřimovské agentury Dobrý den, jež registruje u nás výjimečné výkony a sestavuje českou obdobu Guinnessovy knihy rekordů. Na závěr grabštejnského koncertu konstatoval, že aktéři maratónu ujeli celkem 96,6 km a devíti koncertů, které trvaly úhrnných 432 minut, se zúčastnilo 938 posluchačů – čímž byl vytvořen český rekord.

Varhanní maratón natáčela Česká televize a výsledný bezmála hodinový dokument nazvaný DEN PRO DEVATERY VARHANY vysílala večer 10. ledna 2008 na ČT2.

HASIČI RADÍ OBČANŮM

Nebezpečná návštěva: Jak se zbavit vos a sršní!

Kdo z nás by je neznal, a na vlastní kůži se s nimi alespoň jednou za život neseťka! Ano, řeč je o vosách a sršních, výstražně zbarveném černožlutém hmyzu, který nás děsí především svým žihadlem. Vosy dorůstají do velikosti 1,5 až 1,9 cm jsou velmi otravné a bývají útočné. Sršeň je ve srovnání s vosou pořádný obr – může mít i 3,5 cm a její bzučení jen tak nepřeslechnete. Na rozdíl od své menší příbuzné není nijak zvlášť agresivní, málokdy by vás bezdůvodně napadla. V létě se velmi často stávají nezvanými obyvateli našich zahrad a návštěvníky našich domácností. Velmi rády se zabydlují v „papírových hnízdech“ pod střechou, ve starých kůlnách, na půdách. Často si své hnízdo přilepí klidně i k vaší terase. Usídlují se i v dutinách stromů, pařezech nebo v zemi. Nejčastěji útočí, pokud budou mít pocit, že jejich hnízdo jakkoli ohrožujete. Ještě, než se rozhodnete zlikvidovat každého příslušníka vosího či sršního národa, který se objeví na vaší zahradě či v domácnosti, pamatujte, že oba druhy hmyzu patří k těm užitečným, jež mají v přírodě důležité místo.

Pro případ, že nechcete likvidovat hnízdo, ale pouze se chránit před nezvanými návštěvníky, používejte zejména profesionální přípravky určené k odpuzování tohoto hmyzu.

Odpuzujícími přípravky jsou repelenty, lapače a pasti, ale i například makety vosího hnízda. Často využívané jsou i „babské rady“, např. natření rámu dveří a oken octem, zapálení aromalampy či svíčky s citrusovou vůní, výrobení jednoduché pasti na vosy s pomocí lahve od piva, kde necháte část tohoto nápoje.

A jak postupovat, rozhodnete-li se pro likvidaci hnízda?

Povolte specializovanou firmu zabývající se dezinfekcí, dezinfekcí a deratizací, která zajistí odbornou likvidaci hnízda.

V případě, že hnízdo ohrožuje veřejný prostor, volejte hasičský záchranný sbor na telefonní lince 150 nebo 112.

V případě, že se rozhodnete hnízdo zlikvidovat sami, uvědomte si, že se jedná o poměrně nebezpečnou činnost. Dodržujte následná doporučení:

Likvidaci hnízda realizujte nejlépe velmi brzy ráno nebo pozdě večer, kdy není hmyz výrazně aktivní.

Pracujte rychle, abyste nedali vosám a sršním čas na vás zaútočit.

Vždy mějte připravenou „únikovou cestu“.

Buďte oblečení od hlavy až k patě, ideálně v pevných, neprodyšných a silných materiálech, nezapomeňte chránit také obličej a oči.

Používejte pouze specializované přípravky, které jsou přímo určené pro likvidaci hnízd, vždy si pečlivě nastudujte návod a postupujte v souladu s ním.

Nechcete-li vosy či sršně zabít, můžete volně visící hnízdo (např. na větvi či trámu) odříznout a uzavřít do pytle či krabice. Následně jej odveďte na odlehlé místo mimo civilizaci, kde hnízdo zanechte.

V případě, že vás poštípe více vos nebo sršní nebo vás štípnou do rizikového místa (např. krk, dutina ústní), vyhledejte rychlou lékařskou pomoc.

Nezapomeňte! Štěstí přeje připraveným!

autor: **kpt. Mgr. Michaela Stará**

HZS Libereckého kraje

Oslavy Mikroregionu Hrádecko-Chrastavsko budou v letošním roce v sobotu 10. září 2022 v Chrastavě.

Na sportovní soutěže, které jsou součástí každých oslav mikroregionu potřebujeme soutěžící za obec Chotyně.

Štafetový závod

Družstvo 3 osoby (vhodné pro rodiny).

Místo konání: Transborder v Andělské

Hoře – Kolonka.

Tříčlenné družstvo startuje po jednom přeručkováním na transbordéru na druhý břeh, kdy vyběhne k rozcestníku, zde bude kontrola, běží zpět

k transbordéru a odevzdá štafetový kolík. Vyhrává družstvo s nejlepším časem. Registrace před závodem bude v 12:15 hod. Start závodu ve 13 hodin.

Nohejbalový turnaj

Družstvo 3 osoby (nejlépe amatéři).

Místo konání: nohejbalové kurty u sportovní haly. Registrace před závodem v 8:30, Start závodu v 9:00 hodin.

Kuželky

Družstvo 2 osoby.

Místo konání: Kuželna Chrastava.

Amatérské kuželnářské klání.

Registrace před závodem ve 12:15 hod., start závodu ve 13:00 hodin.

Střelba

Družstvo 2 osoby (smíšené družstvo - žena + muž).

Místo konání: Střelnice Chrastava.

Amatérské střelecké klání - malorážka vleže + vzduchovka.

Registrace před závodem ve 12:15 hod., start závodu ve 13:00 hodin.

Pokud byste někdo měl chuť obec reprezentovat, dejte vědět na úřad (724 186 466) nebo přímo mně (724 179 805). Do konce června musím týmy zaregistrovat.

Starostka

Oslavy 670 let obce Bílý Kostel nad Nisou

11. června 2022

prostranství před kostelem

13:00 Slavnostní zahájení, školní představení

14:00 The Biens

15:45 Vltavín

17:30 Těla

19:30 Waldovy Matušky

21:00 The Backwards

22:30 DJ Žíla

Vstupné zdarma

Občerstvení, stánky, skákací hrad, výstava o obci

DK Beseda v Hrádku nad Nisou

Úterý 14. 6. od 19:00 hodin

LEŽ

Skvělá komedie o tom, zda je možné ve vztazích lhát. Hrají Petra Špalková, Jan Dolanský, Petr Lněnička a Eva Kodešová.

Předprodej vstupenek: Brána Trojzemí nebo www.evstupenka.cz

Letní trhy na Grabštejně

2. 7. – 3. 7. 2022

9:00 – 17:00 hodin

Do areálu vstup zdarma, zpoplatněn vstup na prohlídku a doprovodný program.

Přijměte pozvání na tradiční letní akci. Letos opět v podobě tržště s řemeslnými a regionálními produkty a drobného doprovodného programu. Dílničky a pohádka pro děti.

Můžete si vybrat i z několika prohlídkových okruhů: dětské prohlídky, klasické prohlídky o historii hradu či samostatný výstup do věže.

Na prohlídky a pohádku je možné zakoupit si vstupenky v předstihu přes ON-LINE COLOSSEUM. Velmi doporučujeme si vybraný čas prohlídky rezervovat!

Veřejné zasedání zastupitelstva bude 28. června 2022 od 18.30 hodin v Domě s pečovatelskou službou.

Program na plakátech.

Vydává Obecní úřad Chotyně, registrační číslo MK U 11 793.